

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на образованието и науката

ДО

ПРОФ. ГАЛИН ЦОКОВ

МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ДОКЛАД

*от Комисията по академична етика при министъра на
образованието и науката*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

В Комисията по академична етика (КАЕ) постъпи сигнал с вх. № 94-1347/29.03.2023 г. от проф. С. К.

Сигналят съдържа твърдения за извършени закононарушения – плагиатство и недостоверност на представените научни данни от страна на доц. С. Д. Ц. в монографични трудове, представени в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.8. Икономика, обявен в ДВ, бр. 98 от 09.12.2022 г. от Университета за национално и световно стопанство (УНСС).

Проверката е образувана на основание Заповед № РД09-804/10.04.2023 г., след констатацията на назначена със Заповед № РД09-716/30.03.2023 г. комисия по допустимост, че сигналят от проф. С. К. е допустим.

С протокол № 85/05.12.2023 г., в съответствие с изискванията на чл. 30, ал. 8 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), КАЕ е определила следните арбитри за изготвяне на становища относно твърденията в сигнала:

- проф. Х. П. П.;
- проф. А. Д. К.;
- доц. М. М. В.;
- проф. А. А. Г.

Арбитрите са депозирали своите становища в деловодството на Министерство на образованието и науката, както следва:

- Становище с вх. № 94-7066/14.12.2023 г. от проф. Х. П.;
- Становище с вх. № 94-7152/ 18.12.2023 г. от проф. А. К.;
- Становище с вх. № 94-239/ 16.01.2024 г. от доц. д-р М. В.;
- Становище с вх. № 94-309/ 19.01.2024 г. от проф. д-р А. Г.

Анонимизирани копия на становищата на четиримата арбитри са изпратени по поща с обратна разписка на проф. С. Ц., като в съответствие с разпоредбата на чл. 30, ал. 11 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) ù е предоставена възможност да изрази и своето становище по случая.

Становището на проф. С. Ц. е заведено в деловодството на Министерство на образованието и науката с вх. № 94-1095/26.02.2024 г.

В рамките на извършената проверка КАЕ изиска всички материали от Университета за национално и световно стопанство, гр. София, свързани с посочената в сигнала конкурсна процедура. КАЕ разгледа получените материали, както и приложените към сигнала такива, заедно с всички документи, становища и мнения по случая и ги обсъди с необходимото внимание.

В сигнала се съдържат твърдения за извършени закононарушения – плагиатство и недостоверност на представените научни данни в следните монографични трудове, представени от доц. С. Ц. в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.8. Икономика: „Специфични особености на управлението на персонала в транспортното предприятие“, ИК – УНСС, 2016 г.; „Анализ на градския пътнически транспорт на София и насоки за неговото развитие“, ИК – УНСС, 2016 г.; „Социална ефективност и качество на градския пътнически транспорт“, ИК – УНСС, 2016 г. Същите са обект на разглеждане в становищата на арбитрите.

В своето становище проф. Х. П. стига до извода, че е налице плагиатство и в трите труда на С. Ц. – над 20 % в първата монография, около 50 % във втората и не по-малко от 50 % в третата, както и некоректно преписване на 7 таблици с променени години и изводите към тях, което би могло да доведе до заблуда при използването им за научно-изследователска и стопанска дейност. Заключение на арбитъра е, „че на доц. С. Ц. не би следвало да се присъди академичната длъжност „професор“ и е целесъобразно да се потърси отговорност за грубото нарушаване на академичната етика и нормативни разпоредби“.

Становището на арбитъра проф. А. К. включва таблични сравнения на монографиите на С. Ц. с използвани в тях публикации на други изследователи и също

потвърждава твърденията в сигнала на проф. С. К. Заключението на проф. А. К. гласи: „фактическата проверка на литературните източници във връзка с представената хабилитационна монография, както и другите две монографии по конкурса говори за наличие на закононарушение **плагиатство** (ДВ, бр. 30/2018 г., чл. 30, ал. 2, т. 3...), без необходимото в подобни случаи цитиране, предлагане на собствена позиция, научна полемика с други автори и т.н.“.

В становището си арбитърът доц. М. В. коментира обстоятелството, „че въведената в УНСС електронна платформа за проверка на авторство не е открила данни за плагиатство в предоставените за целите на конкурса за професор монографии“ и обръща внимание на факта, „че на електронната система за проверка за плагиатство не са предоставени оригиналните трудове в електронен формат“. Заключението на арбитъра е, „че в случая с трите монографии, представени за конкурса за професор в УНСС... е извършено плагиатство“. Изтъква се още, „че обемът на установеното плагиатство в настоящия случай не оставя никакво съмнение, че става въпрос за преднамерено и целенасочено действие, а не за неволен пропуск“.

Становището на арбитъра проф. А. Г. е структурирано в три части. В т.нар. фактическа част арбитърът детайлно е проверил твърденията в сигнала на проф. С. К. и е изложил констатациите си в табличен вид. Крайният му извод е, „че в около половината от случаите“, посочени в сигнала, „е налично плагиатство“. Според арбитъра, „авторът почти дословно и систематично е копирал текстове от посочените източници, без да се позовава на тях“, а „в редица от останалите проверки се установи, че макар и да има цитиран първоизточник, то цитирането е непрецизно (пр. липсват кавички или едно позоваване се отнася за цели параграфи текст), което може да въведе читателят в заблуждения за приноса на автора“. В т.нар. правно-научна част арбитърът стига до извода, че „обемът на сигнала и голямото количество налични случаи на плагиатство и в трите монографии предполага **систематичност при плагиатстването на чужди текстове**“. В заключение арбитърът резюмира, че извършените от него проверки „установиха редица недобросъвестни академични практики, както и наличието на систематично плагиатство, попадащо в обхвата на & 1, т. 7 на Допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ“.

Възползвайки се от правото си на отговор относно представените по-горе сигнал и становища на арбитри, С. Ц отхвърля твърденията за плагиатство в коментиранията нейни монографии, представени в конкурсна процедура за академичната длъжност „професор“. Тя се позовава на решението на съответното научно жури. Изтъква, че оценката на членовете на журито се дължи на признанието на нейните научни

достижения и спазване на академичните стандарти и отрича да е в конфликт на интереси с тях. Изтъква също, че някои съвпадения на нейни текстове с тези на други автори се дължат на тяхна обща съвместна работа и изследвания, водене на едни и същи учебни дисциплини, които неминуемо водят до сходство в представяне на фактите, оформянето на текста и изводите. Признава за неточности в таблици в монографията „Специфични особености на управлението на персонала в транспортното предприятие“ (ИК – УНСС, 2016), които определя като допуснат по невнимание „технически или редакционен пропуск“, несъответстващ на предполагащата умисъл дефиниция за „недостоверност на представените научни данни“ в ЗРАСРБ.

Комисията по академична етика приема за сведение обясненията на С. Ц., но единодушното решение на членовете на комисията е, че тези обяснения не могат да опровергават констатациите на четиримата арбитри и по-точно заключенията в техните становища за наличие на плагиатство, съгласно § 1, т. 7 от Допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ, в монографичните ѝ трудове, представени в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.8. Икономика, обявен от УНСС (ДВ, бр. 98 от 09.12.2022 г.).

На основание настоящия доклад препоръчваме на министъра на образованието и науката да запознае ръководството на Университета за национално и световно стопанство с резултата от извършената проверка.

Ректорът следва да упражни предвидените в чл. 35 от ЗРАСРБ правомощия за отнемане на придобитата научна степен и освобождаване от академична длъжност в едномесечен срок от уведомяването си за акта за установяване на плагиатство или недостоверност на представените научни данни в научните трудове, както и да уведоми Министерството на образованието и науката за предприетите действия.

проф. Венцислав Динчев – председател: /П/

проф. Веска Георгиева: /П/

проф. Радослав Радев: /П/

проф. Цветан Сивков: /П/

проф. Ирини Дойчинова-Цекова: /П/